

Verbuiging van de 3e declinatie

Medeklinkerstammen

		redenaar	vuur	vader	man
ev	nom	ὁ ῥήτωρ	τὸ πῦρ	ὁ πατήρ	ὁ ἀνὴρ
	gen	τοῦ ῥήτορος	τοῦ πυρός	τοῦ πατρός	τοῦ ἀνδρός
	dat	τῷ ῥήτορι	τῷ πυρί	τῷ πατρί	τῷ ἀνδρί
	acc	τὸν ῥήτορα	τὸ πῦρ	τὸν πατέρα	τὸν ἄνδρα
mv	nom	οἱ ῥήτορες		οἱ πατέρες	οἱ ἄνδρες
	gen	τῶν ῥητόρων		τῶν πατέρων	τῶν ἀνδρῶν
	dat	τοῖς ῥήτορσι(v)		τοῖς πατράσι(v)	τοῖς ἀνδράσι(v)
	acc	τούς ῥήτορας		τούς πατέρας	τούς ἄνδρας

Woorden van de 3e declinatie kunnen mannelijk, vrouwelijk of onzijdig zijn

Mannelijk en vrouwelijk hebben dezelfde vormen (ῥήτωρ)

Onzijdig heeft nom en acc aan elkaar gelijk en een meervoud op -α (πῦρ, maar πῦρ zelf heeft geen mv)

De woorden πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ en γαστήρ hebben soms een extra ε of α (πατήρ)

Ook ἀνὴρ heeft een extra α, maar geen extra ε

Bij de dativus meervoud combineert de sigma van de uitgang vaak met de laatste letter van de stam

labiaal (π / β / φ / ψ) + σ = ψ

gutturaal (κ / γ / χ / ξ) + σ = ξ

dentaal (τ / δ / θ / ζ) + σ = σ

v + σ = σ

ντ + σ = σ, met verlenging van de voorafgaande klinker (ο → ου, ᾱ → ᾱ)

		gier	vrouw	kind	Griek	oude man
ev	nom	ὁ γύψ	ἡ γυνή	ὁ παῖς	ὁ Ἕλληρ	ὁ γέρων
	gen	τοῦ γυπός	τῆς γυναικός	τοῦ παιδός	τοῦ Ἕλληρος	τοῦ γέροντος
	dat	τῷ γυπί	τῇ γυναικί	τῷ παιδί	τῷ Ἕλληνι	τῷ γέροντι
	acc	τὸν γῦπα	τὴν γυναῖκα	τὸν παῖδα	τὸν Ἕλληνα	τὸν γέροντα
mv	nom	οἱ γῦπες	αἱ γυναῖκες	οἱ παῖδες	οἱ Ἕλληνες	οἱ γέροντες
	gen	τῶν γυπῶν	τῶν γυναικῶν	τῶν παίδων	τῶν Ἑλλήνων	τῶν γερόντων
	dat	τοῖς γυψί(v)	ταῖς γυναίξι(v)	τοῖς παισί(v)	τοῖς Ἕλλησι(v)	τοῖς γέρουσι(v)
	acc	τούς γῦπας	τάς γυναῖκας	τούς παῖδας	τούς Ἕλληνας	τούς γέροντας

Stammen op sigma

		geslacht		hoorn		schaamte	
ev	nom	τὸ γένος		τὸ κέρασ		ἡ αἰδώς	
	gen	τοῦ γένους	(γένεσος)	τοῦ κέρως	(κέρασος)	τῆς αἰδοῦς	(αἰδόσος)
	dat	τῷ γένει	(γένεσι)	τῷ κέρα	(κέρασι)	τῇ αἰδοῖ	(αἰδόσι)
	acc	τὸ γένος		τὸ κέρασ		τὴν αἰδῶ	(αἰδόσα)
mv	nom	τὰ γένη	(γένεσα)	τὰ κέρα	(κέρασα)		
	gen	τῶν γενῶν	(γενέσων)	τῶν κερῶν	(κεράσων)		
	dat	τοῖς γένεσι(v)	(γένεσσι(v))	τοῖς κέρασι(v)	(κέρασσι(v))		
	acc	τὰ γένη	(γένεσα)	τὰ κέρα	(κέρασα)		

De eindsigma van de stam valt weg, waarna contractie plaatsvindt

Woorden op -ος (genitivus -ους) zijn altijd onzijdig

Woorden op -ας (genitivus -ως) zijn altijd onzijdig

De woorden ἡ αἰδώς en ἡ ἠώς zijn vrouwelijk en hebben geen meervoud

Stammen op klinker of tweeklank

		graankever	vis	stad	oude man	koning
ev	nom	ὁ κῆς	ὁ ἰχθῦς	ἡ πόλις	ὁ πρέσβυς	ὁ βασιλεύς
	gen	τοῦ κιός	τοῦ ἰχθύος	τῆς πόλεως	τοῦ πρέσβεως	τοῦ βασιλέως
	dat	τῷ κί	τῷ ἰχθύϊ	τῇ πόλει	τῷ πρέσβει	τῷ βασιλεῖ
	acc	τὸν κῆν	τὸν ἰχθῦν	τὴν πόλιν	τὸν πρέσβυν	τὸν βασιλέα
mv	nom	οἱ κίες	οἱ ἰχθύες	αἱ πόλεις	οἱ πρέσβεις	οἱ βασιλεῖς
	gen	τῶν κιῶν	τῶν ἰχθύων	τῶν πόλεων	τῶν πρέσβεων	τῶν βασιλέων
	dat	τοῖς κισί(v)	τοῖς ἰχθύσι(v)	ταῖς πόλεσι(v)	τοῖς πρέσβεσι(v)	τοῖς βασιλεῦσι(v)
	acc	τοὺς κῆς	τοὺς ἰχθῦς	τὰς πόλεις	τοὺς πρέσβεις	τοὺς βασιλέας

De meest voorkomende klinkerstammen zijn op -ῶ/-ῖ, op -ῦ/-ῖ en op -ευ

Stammen op -ῖ/-ῶ gaan als κῆς / ἰχθῦς (genitivus -υος / -ιος)

Stammen op -ῖ/-ῦ gaan als πόλις / πρέσβυς (genitivus -εως)

Stammen op -ευ gaan als βασιλεύς

Woorden kunnen mannelijk, vrouwelijk en onzijdig zijn

Onzijdige woorden hebben hun gebruikelijke eigenschappen (nom = acc, meervoud op -α)

Bijvoorbeeld τὸ ἄστυ (stad): ἄστυ - ἄστεως - ἄσται - ἄστυ / ἄστεα - ἄστεων - ἄστεσι(v) - ἄστεα

Woorden op -ις van het type πόλις zijn (bijna) altijd vrouwelijk

Woorden op -εως van het type βασιλεύς zijn altijd mannelijk

Onregelmatigheden

		Zeus	Jezus	schip	rund
ev	nom	ὁ Ζεύς	ὁ Ἰησοῦς	ἡ ναῦς	ὁ βοῦς
	gen	τοῦ Διός	τοῦ Ἰησοῦ	τῆς νεώς	τοῦ βοός
	dat	τῷ Δίῳ	τῷ Ἰησοῦ	τῇ νηϊ	τῷ βοϊ
	acc	τὸν Δία	τὸν Ἰησοῦν	τὴν ναῦν	τὸν βοῦν
inv	nom			αἱ νῆες	οἱ βόες
	gen			τῶν νεῶν	τῶν βοῶν
	dat			ταῖς ναυσί(ν)	τοῖς βουσί(ν)
	acc			τὰς ναῦς	τοὺς βοῦς

Woorden op -ις/-υς horen niet altijd bij de groep van πόλις / ἰχθῦς,
maar kunnen ook bij de medeklinkerstammen horen:

ἡ ἔρις (ἔριδος)

ἡ ὄρνις (ὄρνιθος)

ὁ μάρτυς (μάρτυρος)

Niettemin hebben deze woorden naar analogie met πόλις / ἰχθῦς vaak een accusativus op -ιν / -υν

τὴν ἔριν / ἔριδα

τὴν ὄρνιν / ὄρνιθα

τὸν μάρτυν / μάρτυρα